

ใบความรู้ เรื่อง พื้นฐานงานเกษตร
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เกษตรริมรั้ว
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พื้นฐานงานเกษตร
รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ที่มา : <https://images.app.goo.gl/KAkifNn๙BopLXzu๖>

ความหมายของการเกษตร

การ เกษตร คือ การปฏิบัติต่อดินเพื่อให้เกิดผลผลิต ทั้งการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ การทำประมง และการเกษตรผสมผสานโดยอาศัยความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ทรัพยากรธรรมชาติ และเงินทุน เพื่อให้ได้ผลผลิตต่างๆ

ความสำคัญของการเกษตร

การ เกษตรมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่อดีตมาบรรพ์ มนุษย์รู้จักใช้ประโยชน์อย่างมากมายจากพืช สัตว์ ทั้งในชีวิตประจำวันและการดำรงชีวิต

ประโยชน์ของการเกษตร

ในอดีตมนุษย์มีความสัมพันธ์กับธรรมชาติในการดำรงชีวิตโดยการล่าสัตว์ เก็บพืชผลจากป่ามาเป็นอาหาร ต่อมาเริ่มพัฒนาเพื่อความอยู่รอด รู้จักเพาะปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ จึงเป็นจุดเริ่มต้นของการทำการเกษตร ทำให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นจนถึงปัจจุบัน แม้วิทยาการ ต่าง ๆ จะเจริญก้าวหน้าขึ้น มนุษย์ก็ยังคงอาศัยผลผลิตที่ได้จากการเกษตรเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตเช่นเดิม คือ

๑. เป็นวัตถุดิบในการผลิตปัจจัย ๔
๒. ผลผลิตทางการเกษตรเป็นสินค้าที่ทำรายได้ให้กับประเทศ
๓. เป็นแหล่ง ให้ความร่มรื่นสวยงาม
๔. ส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
๕. การเกษตรเป็นการใช้ที่ดินที่รกร้างว่างเปล่าให้เกิดประโยชน์
๖. ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และเป็นงานอดิเรก
๗. เพื่อความเพลิดเพลิน พักผ่อนหย่อนใจ เช่น การเลี้ยงกล้วยไม้ ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ
๘. เป็นรากฐานที่ก่อให้เกิดอาชีพอื่น ๆ เช่น การอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม หัตถกรรม การคมนาคมและการขนส่ง เป็นต้น
๙. ก่อให้เกิดยารักษาโรค เช่น สมุนไพรต่าง ๆ
๑๐. ทำให้เกิดเครื่องนุ่งห่ม เช่น ฝ้าย ปอกระเจา ศรนารายณ์ หนังสัตว์ต่าง ๆ

การเกษตร แบ่งได้เป็น ๔ ประเภท

ที่มา: <https://images.app.goo.gl/j๒cTt๒uco๑hOuPfZ๘>

๑. ประเภทปลูกพืช ได้จัดแบ่งลักษณะตามการปลูกและดูแลรักษาเป็น ๓ ชนิด ได้แก่

๑.๑ พืชสวน หมายถึง พืชที่ปลูกในเนื้อที่น้อย สามารถให้ผลตอบแทนสูง ต้องการดูแล รักษามาก แบ่งย่อยได้เป็น ๓ กลุ่มใหญ่ๆ คือ

- พืชผัก เป็นพืชพวกที่ใช้ใบ ผล ราก ดอก หัว หรือลำต้นเป็นอาหาร ส่วนใหญ่เป็นพืชล้มลุก ที่มีอายุสั้น เพียงฤดูเดียว

- ไม้ผล เป็นพืชที่ปลูกขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์จากผล ส่วนใหญ่เป็นไม้ยืนต้น ลำต้นแข็งแรง เช่น มะม่วง ลองกอง ส้มโอ เงาะ ทุเรียน มังคุด น้อยหน่า

- ไม้ดอก ที่ปลูกเพื่อตัดดอกจากต้นนำมาใช้ประโยชน์ เช่น ดอกกุหลาบ เบญจมาศ เยอบีร่า

- ไม้ประดับ เป็นพันธุ์ไม้ที่ปลูกเพื่อประดับอาคารต่าง ๆ โดยไม่คำนึงถึงดอกของมัน แต่คำนึงถึงความสวยงามของรูปทรงลำต้น ใบ ทรงพุ่ม เป็นส่วนสำคัญ เช่น เฟิร์น ข่อย ตะโก มะสัง

๑.๒ พืชไร่ หมายถึง พืชที่ปลูกโดยใช้พื้นที่มากๆ มีการเจริญเติบโตรวดเร็ว ไม่ต้องการการดูแลรักษามาก ส่วนใหญ่เป็นพืชล้มลุก ผลผลิตมีความสำคัญทางเศรษฐกิจ และชีวิตประจำวัน เช่น ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง

- ธัญพืช คือ พืชล้มลุกที่นำเมล็ดมาเป็นอาหารของคนและสัตว์ เช่น ข้าว ข้าวโพด

- ถั่ว คือ พืชตระกูลถั่วที่ให้เมล็ดเป็นอาหาร เช่น ถั่วเขียว ถั่วเหลือง

- พืชอาหารสัตว์ คือ พืชที่ใช้กิน ใบ ลำต้น เป็นอาหารสัตว์ เช่น หญ้า

- พืชเส้นใย คือ พืชที่ให้เส้นใยมาใช้ประโยชน์ เช่น ฝ้าย ป่าน ปอ

- พืชให้น้ำตาล คือ พืชที่สามารถนำส่วนใดส่วนหนึ่งมาผลิตเป็นน้ำตาลได้ เช่น อ้อย ชูกำปิต

๑.๓ ป่าไม้ เป็นส่วนหนึ่งของการเกษตร แต่วัตถุประสงค์แตกต่างจากพืชอื่นๆ สวนป่าที่ปลูกขึ้นมาทดแทนป่าที่ถูกทำลาย หรือป่าเสื่อมโทรม ช่วยป้องกันน้ำท่วม ลดความแรงของน้ำ

ที่มา : <https://images.app.goo.gl/XGDhh๖t๑UHhwHaje๘>

๒.ประเภทเลี้ยงสัตว์ การเลี้ยงสัตว์แบ่งออกเป็นประเภทต่างๆ ได้ดังนี้

- ๑.สัตว์เลี้ยงเพื่อบริโภค เช่น สุกร โค เป็ด ไก่
- ๒.สัตว์เลี้ยงไว้ใช้แรงงาน เช่น ม้า วัว ควาย
- ๓.สัตว์เลี้ยงเพื่อใช้ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ทำเครื่องนุ่งห่ม ของใช้ ยารักษาโรค เช่น งู กวาง จระเข้ แกะ
- ๔.สัตว์เลี้ยงเพื่อความสวยงาม ความเพลิดเพลิน เช่น แมว กระต่าย ไก่ฟ้า
- ๕.สัตว์เลี้ยงเพื่อประโยชน์ในการทดลองทางวิทยาศาสตร์ ทางการแพทย์ เช่น ลิง หนูตะเภา

ที่มา: <https://images.app.goo.gl/GdJRLFV๕vEyzRVxL๖>

๓.ประเภทประมง เป็นเกษตรที่เกี่ยวข้องกับการจับสัตว์น้ำ และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทุกชนิด เช่น ปลาต่างๆ กุ้ง หอย การประมงแบ่งออกตามลักษณะแหล่งน้ำได้ ๓ ประเภท

๑. ประมงน้ำจืด หมายถึง การทำประมงในแหล่งน้ำจืด ได้แก่ การจับปลาในแม่น้ำ ลำคลอง การเลี้ยงปลา สลิดในบ่อ

๒. ประมงน้ำเค็ม หรือประมงน้ำทะเล ได้แก่ การจับกุ้งทะเล ปลาหมึก การเลี้ยงปลาเก๋า การเลี้ยง หอยนางรม การเลี้ยงหอยมุก

๓. ประมงน้ำจืด หมายถึง การประมงบริเวณเชื่อมต่อระหว่างทะเล และน้ำจืด ได้แก่ การเลี้ยงกุ้งกุลาดำ การเลี้ยงปลานวลจันทร์

ที่มา: <https://images.app.goo.gl/cMFYqSmCvouyGjLn๖>

๔. การเกษตรผสมผสาน เป็นการจัดการกิจกรรมการเกษตร ได้แก่ ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ประมง ให้มีการผสมผสานและเกื้อกูลในการผลิตซึ่งกันและกัน โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเหมาะสมให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีความสมดุลของสภาพแวดล้อม การทำเกษตรหลายๆอย่างรวมกัน ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ไม่เสี่ยงภาวะขาดทุน การทำเกษตรผสมผสาน เช่น การเลี้ยงหมู และปลูกผัก ได้ปุ๋ยจากหมู และได้เศษผักเป็นอาหารหมู

วีดิทัศน์ เรื่อง พาไปดูกบเนื้อบ่อดิน เลี้ยงง่าย โตไว

<https://www.youtube.com/watch?v=So๗lEOqUej๘&t=๒๔s>

